

บทที่ 5

อภิปรายและสรุปผล

การทำวิจัยในครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษารูปแบบการจัดกิจกรรมนักศึกษาของสถาบันอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในทศวรรษหน้า ซึ่งมีขอบข่ายงาน งานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน งานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา งานโครงการพิเศษ งานปกครอง และงานสวัสดิการพยาบาลและหอพัก ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือผู้เชี่ยวชาญโดยการเลือกแบบเจาะจง โดยวิธีสโนบอล (Snowball Sampling Technique) จำนวน 20 คน กำหนดคุณลักษณะของผู้เชี่ยวชาญ คือ มีประสบการณ์หรือตำแหน่งหน้าที่โดยตรงเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนักศึกษาในสถาบันอาชีวศึกษา ในระดับกระทรวงศึกษาธิการ ระดับจังหวัด ระดับอำเภอ ระดับท้องถิ่น

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับรูปแบบการจัดกิจกรรมนักศึกษา ประกอบด้วยแบบสอบถามในรอบที่ 1 ที่เป็นคำถามปลายเปิด โดยให้ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการจัดกิจกรรมนักศึกษาในทศวรรษหน้า รอบที่ 2 ผู้วิจัยนำคำตอบของผู้เชี่ยวชาญ สร้างเครื่องมือเป็นคำถามความคิดเห็นประมาณค่า 5 ระดับ โดยเนื้อหาสาระครอบคลุมรูปแบบกิจกรรมนักศึกษาของสถาบันอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในทศวรรษหน้า 5 งาน นำคำตอบในรอบที่ 2 มาคำนวณหาค่ามัธยฐาน (Median) เพื่อให้ได้ความเป็นเอกภาพของความคิดเห็นของกลุ่มและคำนวณหาค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) เพื่อให้ทราบความสอดคล้องกันของคำตอบ รอบที่ 3 นำคำตอบของผู้เชี่ยวชาญในรอบที่ 2 มาแสดงค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) ทุกข้อ จำนวน 166 ข้อ พร้อมทั้งแสดงคำตอบของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนกำกับไว้ด้วย และนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนได้พิจารณาเปรียบเทียบความคิดเห็นของตนเองและความคิดเห็นของกลุ่มเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เชี่ยวชาญได้ปรับความคิดเห็นของตนเองให้เข้ากับกลุ่ม หากผู้เชี่ยวชาญยืนยันความคิดเห็นเดิมผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์เขียนเหตุผลประกอบในข้อนั้น ๆ ไว้ด้วย

ในการสรุปความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญแต่ละข้อนั้น ผู้วิจัยกำหนดมัธยฐานเป็นหลักในการพยากรณ์และใช้ค่าพิสัยควอไทล์ ซึ่งแสดงความสอดคล้องกันของความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญในแต่ละข้อเป็นการเสริมในการพยากรณ์ พร้อมทั้งผู้วิจัยได้นำเอาข้อความของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่มีความคิดเห็นสอดคล้องกันมาสรุปเป็นความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับรูปแบบการจัดกิจกรรมนักศึกษาของสถาบันอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในทศวรรษหน้าตามกรอบที่กำหนดไว้ แล้วนำเสนอเป็นผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลรูปแบบการจัดกิจกรรมนักศึกษาของสถาบันอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในทศวรรษหน้า ผู้วิจัยได้สรุปความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญพบว่า

1. งานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน

1.1 ด้านการจัดบริการให้คำปรึกษานักเรียนนักศึกษา คือ ควรจัดการประชาสัมพันธ์จัดห้องบริการ ครูอาจารย์ที่ให้คำปรึกษา ให้คำปรึกษาตามหลักวิชา และทำทะเบียนผู้ใช้บริการ

1.2 ด้านการติดต่อประสานงานระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองในการแก้ปัญหาของนักเรียนนักศึกษา คือ ควรจัดประชุมผู้ปกครองให้ได้ทราบระเบียบของสถาบัน จัดทำทะเบียนเครือข่ายผู้ปกครอง ติดต่อประสานกับผู้ปกครองเพื่อแก้ปัญหาและปรับข้อมูลทะเบียนประวัตินักศึกษาให้เป็นปัจจุบัน

1.3 ด้านการจัดบริการให้คำปรึกษาแนะแนวอาชีพ คือ ควรจัดการประชาสัมพันธ์จัดห้องบริการให้คำปรึกษาตามหลักวิชาการ ควรให้รายละเอียดข้อมูลของอาชีพโดยขอความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและจัดทำปฏิทินการแนะแนว

1.4 ด้านการวางแผนการจัดหางานให้นักศึกษา คือ ควรวางแผนการจัดหางานโดยการประชาสัมพันธ์และเตรียมรายละเอียด พร้อมทั้งสำรวจความต้องการของนักศึกษา จัดกิจกรรมส่งเสริมการจัดหางาน ติดตามประเมินผล และทำทะเบียนนักศึกษา

1.5 ด้านการติดต่อประสานงานกับสถานประกอบการเพื่อการฝึกงานและการจัดหางาน คือ ควรติดต่อประสานงานกับสถานประกอบการในการประชาสัมพันธ์ตำแหน่งงานตามขั้นตอน โดยมีครูและนักศึกษามีส่วนร่วมในการเลือกสถานฝึกงานที่มีความปลอดภัยและตรงกับวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ จัดทำแผนการฝึกงานร่วมกันและติดตามประเมินผลระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการอย่างสม่ำเสมอ

1.6 ด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษาฝึกงานในสถานประกอบการ คือ ควรแจ้งวัตถุประสงค์ รายละเอียดของงาน การปฏิบัติตนในการฝึกงานโดยเฉพาะเรื่องคุณธรรม จริยธรรม และระเบียบวินัย มีการประสานงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และร่วมกันประเมินผลระหว่างสถานศึกษาและสถานฝึกงาน

1.7 ด้านการพัฒนาบุคลิกภาพของนักศึกษา คือ ควรเสริมสร้างและพัฒนาบุคลิกภาพให้กับนักศึกษาโดยการจัดกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อให้นักศึกษาเป็นผู้ที่มีความอ่อนน้อม มีสัมมาคารวะ รู้จักการวางตัวให้ถูกกาลเทศะ และสามารถพัฒนาศักยภาพของตนได้

1.8 ด้านการจัดสรรทุนเพื่อการศึกษาและการประกอบอาชีพ คือ ควรติดต่อขอความอนุเคราะห์ทุนจากบุคคล หน่วยงาน องค์กรต่าง ๆ ประชาสัมพันธ์โครงการทุนการศึกษา พร้อมทั้งแจ้งรายละเอียดหลักเกณฑ์การมอบทุนโดยมีคณะกรรมการพิจารณา

1.9 ด้านการติดตามและประเมินผลของงานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน คือ ควรกำหนดขอบเขตและจัดทำปฏิทินการติดตามงานแนะแนว และประเมินผลตามสภาพจริงจากการปฏิบัติหน้าที่

2. งานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา

2.1 ด้านการจัดตั้งชมรมและองค์การต่าง ๆ ในสถานศึกษา คือ ควรจัดตั้งชมรมวิชาชีพ จัดตั้งตามขั้นตอนของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยแบ่งชมรมไปตามสาขาวิชา การจัดตั้งองค์การวิชาชีพและตามความต้องการของนักศึกษา

2.2 ด้านการจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์แก่สถานศึกษาและท้องถิ่น คือ ควรจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ในท้องถิ่นซึ่งประชาชนเข้ามามีบทบาทและมีส่วนร่วมตามความถนัดและสนใจ นักศึกษาควรเป็นผู้ที่มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์แก่สถานศึกษามากที่สุด อีกทั้งควรเป็นกิจกรรมที่ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมตามประเพณีท้องถิ่นและของไทย ส่งเสริมรายได้และการออมทรัพย์ อีกทั้งเสริมสร้างประสบการณ์วิชาการ การบำเพ็ญประโยชน์ และพัฒนาคุณภาพชีวิต

2.3 ด้านการควบคุมทะเบียนนักศึกษาวิชาทหารลูกเสือและเนตรนารี คือ ควรจัดทะเบียนลูกเสือและเนตรนารี (ปวช.1) แยกเป็นชั้นเรียน/สาขาวิชา กิจกรรมชมรมที่เปิดสอนบังคับให้นักศึกษา ปวช.1 ต้องผ่านชมรมนี้ มีการจัดตั้งชมรมโดยมีคณะกรรมการชมรมบริหารงาน มีผู้กำกับลูกเสือเป็นผู้ควบคุมจัดกิจกรรม มีลูกเสือพี่เลี้ยงเป็นผู้ดูแลสมาชิก จัดตั้งกองแบ่งหมู่สมาชิกปฏิบัติภารกิจอย่างเป็นระบบ มีการวัดผล ประเมินทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ และการออกค่ายพักแรม การขอยกเว้นการรับราชการทหาร ประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษาเตรียมหลักฐาน ได้แก่ หนังสือรับรองการเป็นนักศึกษา ใบรับรองแพทย์ และสำเนาหมอนัดเข้ารับราชการทหาร ส่งหลักฐานการขอผ่อนผันตามที่กำหนด จัดพิมพ์รายละเอียดของหลักฐาน จัดส่งหลักฐานไปแต่ละจังหวัดรอการอนุมัติ ผู้ที่ได้รับสิทธิยกเว้นไปยื่นเรื่องคำร้องและรายงานตัวตามกำหนดนัดหมายของนายอำเภอ

2.4 ด้านการดำเนินการส่งเสริมกีฬาและพลานามัยในสถานศึกษา (การส่งเสริมการกีฬา) คือ ควรสำรวจและจัดหาอุปกรณ์กีฬาให้เพียงพอตามความต้องการของนักศึกษาจากงบประมาณประจำปีหรือจากหน่วยงานเอกชนและหน่วยงานราชการอื่น จัดเก็บอุปกรณ์กีฬาให้เหมาะสม มีเวลาเปิดปิดการให้บริการ และจัดให้มีการทำทะเบียนอุปกรณ์กีฬา และทะเบียนเบิก-ยืมอุปกรณ์กีฬาอย่างเป็นระบบ โดยมีอาจารย์เป็นผู้ควบคุม ควรประชาสัมพันธ์และรับสมัคร

ฝึกซ้อมและแข่งขันโดยมีอาจารย์ควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิด เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาเข้าร่วมแข่งขัน กีฬาภายใน-ภายนอก

2.5 ด้านการดำเนินการส่งเสริมกีฬาและพลานามัยในสถานศึกษา (การส่งเสริม พลานามัย) คือ ควรจัดหาอุปกรณ์กีฬา สถานที่ให้เหมาะสมกับนักศึกษาและความต้องการ จัดกิจกรรมนันทนาการและกิจกรรมบริจาคโลหิต ดูแลอาหารและที่รับประทานอาหาร ให้ถูกหลักโภชนาการ ควรมีการตรวจสุขภาพประจำปี

3. งานโครงการพิเศษ

3.1 ด้านการจัดกิจกรรมป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา คือ ควรจัดกิจกรรม รมรงค์ต่อต้านยาเสพติด กิจกรรมนันทนาการ พัฒนาจิต ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม จัดตั้งกลุ่ม เพื่อนช่วยเพื่อน แกนนำต่อต้านโรคเอดส์และยาเสพติด ใช้ระบบคัดกรองและสุ่มตรวจ โดยมี คณะกรรมการ อาจารย์ทุกท่าน เจ้าหน้าที่ตำรวจช่วยสอดส่องดูแล

3.2 ด้านการจัดกิจกรรมปราบปรามยาเสพติดในสถานศึกษา คือ ควรประชาสัมพันธ์ แจ้งข่าวสาร และบทลงโทษเกี่ยวกับยาเสพติดให้กับนักศึกษาทราบ จัดตั้งคณะกรรมการเครือข่าย ตรวจตราตามแหล่งเสี่ยงต่าง ๆ ร่วมมือกับตำรวจตรวจตราแหล่งมั่วสุมและร่วมกันหาแนวทาง แก้ไขปัญหายาเสพติด จัดทำตู้แจ้งเบาะแสและพฤติกรรม ตรวจสอบภาพและตรวจสอบสารเสพติด และจัดทำทะเบียนประวัติ

3.3 ด้านการดำเนินการป้องกันการก่อความไม่สงบในสถานศึกษา คือ ควรแจ้ง ระเบียบของสถานศึกษาและบทลงโทษของการเป็นผู้ก่อความไม่สงบ พร้อมกับทำความเข้าใจกับ นักศึกษาในหน้าที่ของตนเอง จัดอบรมโดยครูอาจารย์ อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ปกครอง มอบหมายให้อาจารย์ที่ปรึกษาดูแลอย่างใกล้ชิด มีการพูดคุยระหว่างนักศึกษาและครู เมื่อทราบว่า มีความขัดแย้งในกลุ่มนักศึกษา มอบหมายให้อาจารย์ที่ปรึกษาเข้าไปหาข้อมูลและนำปัญหามา แก้ไขอย่างรวดเร็ว จัดกิจกรรมนันทนาการและการบำเพ็ญประโยชน์ระหว่างแผนกเพื่อให้นักศึกษา ใช้เวลาว่างให้เกิดคุณค่า มีความรักสามัคคี ไม่มีความคิดแปลกแยก ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม พัฒนาจิตให้กับนักศึกษา มีการตรวจค้นอาวุธและควรจัดเวรยามเพื่อรักษาความปลอดภัย

3.4 ด้านการแก้ปัญหาการก่อความไม่สงบในสถานศึกษา คือ ควรสอบสวนหาข้อเท็จจริง เพื่อนำไปสู่ข้อยุติและสร้างพันธะสัญญาให้ทุกฝ่ายนำไปสู่การปฏิบัติได้ เชิญผู้ปกครองร่วมประชุม หาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกันกับครูอาจารย์ และสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างครู อาจารย์ ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน และเจ้าหน้าที่ตำรวจ ดำเนินการลงโทษผู้กระทำผิดตามระเบียบของวิทยาลัย

3.5 ด้านแนวการประสานงานด้านสารเสพติดในสถานศึกษา คือ ควรเชิญวิทยากร จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านยาเสพติดมาบรรยายและให้ความรู้เรื่องสารเสพติดพิษภัยและ

บทลงโทษต่าง ๆ ประสานงานไปยังโรงพยาบาลอำเภอเพื่อส่งตรวจนักศึกษาที่เป็นกลุ่มเสี่ยงหรือ มีพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด และเพื่อบำบัดผู้ติดยา ประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อ หาข้อมูลและเฝ้าระวังการระบาดของยาเสพติด

3.6 ด้านการประสานงานด้านการก่อความไม่สงบในสถานศึกษา คือ ควรประสานงาน กับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการตรวจตราและระงับเหตุการณ์ไม่สงบ ที่ได้รับมอบหมายให้ดูแลนักศึกษาของ วิทยาลัย ควรประสานงานตัวแทนชุมชน สารวัตรนักเรียนในการแจ้งข้อมูล ตรวจตราและแจ้งเบาะแส

4. งานปกครอง

4.1 ด้านการปกครองดูแลนักศึกษาให้อยู่ในระเบียบของสถานศึกษา คือ ควรให้ นักศึกษาได้ตระหนักในข้อตกลงต่าง ๆ และทำความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบ กฎกติกาต่าง ๆ รวมทั้งบทลงโทษ ให้ผู้ปกครองเข้ามามีบทบาทในการรับทราบความประพฤติของนักศึกษามาก ยิ่งขึ้น และมีการประชุมผู้ปกครองเพื่อหาแนวทางต่าง ๆ ร่วมกันในการรับผิดชอบดูแลนักศึกษา ให้อยู่ในระเบียบวินัยของสถานศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษา คณะกรรมการงานปกครอง และอาจารย์ ผู้สอนร่วมมือช่วยกันดูแลสอดส่องพฤติกรรมของนักศึกษาทั้งในและนอกสถานศึกษา ดูแล นักศึกษาอย่างใกล้ชิด อุทิศเวลาให้นักศึกษาได้ปรึกษา มีความเป็นกันเองกับนักศึกษา และ ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีคุณธรรม มีความเมตตาต่อลูกศิษย์ มีความรับผิดชอบและ เป็นผู้มีระเบียบวินัย ไม่ผลักภาระงานให้เป็นหน้าที่ของฝ่ายปกครองเพียงอย่างเดียว คอยตักเตือน ลูกศิษย์เมื่อกระทำความผิด ผู้บริหารต้องใส่ใจและให้ความสำคัญเรื่องการปกครอง สร้างจิตสำนึกให้กับ นักศึกษาให้เห็นความสำคัญและประ โยชน์สำหรับผู้ที่ประพฤติอยู่ในระเบียบวินัย สร้างคุณธรรม จริยธรรมให้เกิดในใจเด็ก ยกย่องชมเชยนักศึกษาผู้ประพฤติดี และให้เป็นนักศึกษาตัวอย่าง

4.2 ด้านการประสานงานระหว่างครู อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ในการแก้ปัญหา ความประพฤติของนักศึกษา คือ เชิญผู้เกี่ยวข้องประชุมและขอความร่วมมือในการแก้ปัญหา ความประพฤติของนักศึกษา สร้างจิตสำนึก และตระหนักในปัญหา เพื่อทุกฝ่ายหันมาร่วมมือ แก้ปัญหาให้ถูกล่วง จัดตั้งเครือข่ายสัมพันธ์หรือคณะกรรมการเครือข่าย ประสานงานกันอย่างใกล้ชิด แลกเปลี่ยนข้อมูลกัน จัดระบบติดตามพฤติกรรม เฝ้าระวัง และคัดกรองพฤติกรรม โดยครูอาจารย์ คณะกรรมการการปกครอง เมื่อนักศึกษามีพฤติกรรมเบี่ยงเบน สามารถประสานงานไปยังฝ่าย ปกครองเพื่อติดตามช่วยเหลือได้ทันทั่วทั้งที่ จัดตั้งผู้ร้องเรียนและผู้ร้องทุกข์ เพื่อนำเรื่องประสานงาน กับครูอาจารย์ เจ้าหน้าที่ตำรวจโดยประสานงานกับศูนย์ปฏิบัติการจัดระเบียบพฤติกรรมนักศึกษา

4.3 บทบาทของครู อาจารย์ ผู้ปกครอง และเจ้าหน้าที่ในการแก้ปัญหาพฤติกรรม ของนักศึกษา คือ สร้างความเข้าใจระหว่างนักศึกษา ครูอาจารย์ ผู้ปกครอง เจ้าหน้าที่บ้านเมือง ให้ตรงกันถึงบทบาทหน้าที่ของแต่ละคน และร่วมมือกันในการดูแลและแก้ปัญหานักศึกษา

โดยทุกฝ่ายต้องมีความเสียสละ พร้อมช่วยกันแก้ปัญหาอย่างไม่เห็นแก่เหน็ดเหนื่อย และสร้างเป็นระบบเครือข่าย ครู อาจารย์ ผู้ปกครองให้ความรัก และช่วยเหลือไม่ว่าด้านการเรียนหรือด้านความประพฤติ รวมทั้งเป็นที่ปรึกษาปัญหาต่าง ๆ และเป็นแบบอย่างที่ดี และเข้าใจในจิตวิทยาวัยรุ่น อีกทั้งครู อาจารย์ และผู้ปกครองต้องเป็นแบบอย่างที่ดีคอยอบรม ตักเตือน เอาใจใส่บุตรหลาน ตลอดเวลา เจ้าหน้าที่บ้านเมืองเป็นผู้มีบทบาทและมีความสำคัญเนื่องจากต้องบังคับใช้กฎหมายให้เกิดความเสมอภาค และเป็นธรรม ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดี ตรวจตราดูแลสถานบันเทิงและแหล่งมั่วสุมต่าง ๆ เข้มงวดและเอาจริงเอางัดกับสถานที่ผิดกฎหมาย ไม่ปล่อยปละละเลย

4.4 ด้านการลงโทษนักศึกษา คือ ก่อนการลงโทษ อาจารย์ต้องแจ้งให้นักศึกษาและผู้ปกครองทราบเหตุผลและการกระทำผิดนั้น และปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการลงโทษของสถานศึกษา การลงโทษผู้กระทำผิดนั้นเพื่อให้เกิดความสำนึกในความรับผิดชอบของตนและไม่กระทำผิดอีก ซึ่งควรลงโทษด้วยความเมตตา ความรัก ใช้เหตุผล มีความยุติธรรม ให้โอกาสและช่วยให้ผู้กระทำผิดกลับเป็นคนดีของสังคม

5. งานสวัสดิการพยาบาลและหอพัก

5.1 การจัดสวัสดิการน้ำดื่มภายในสถานศึกษา คือ จัดบริการน้ำดื่มที่มีคุณภาพตามมาตรฐานสากลให้ทั่วถึงและเพียงพอ

5.2 ด้านการจัดสวัสดิการร้านอาหารภายในสถานศึกษา คือ ควรจัดอาหารที่มีคุณภาพ สารอาหารสูง มีความสะอาดตามหลักโภชนาการ ควรมีการตรวจสอบคุณภาพของอาหารโดย ออ. น้อย หรือจากสาธารณสุข ผู้ประกอบอาหารและแม่ค้าต้องผ่านการตรวจสอบสุขภาพประจำปีทุกปี มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดูแลร้านค้า ตลอดจนการควบคุมราคาจำหน่ายในราคาถูกแต่สูงด้วยคุณภาพ และจัดทำทะเบียนข้อมูลร้านอาหาร

5.3 ด้านการจัดสวัสดิการการรักษาพยาบาลภายในสถานศึกษา คือ ควรจัดเจ้าหน้าที่หรือครู อาจารย์ หรือคณะกรรมการ เข้ารับการฝึกอบรมเรื่องการพยาบาล ควรจัดห้องพยาบาลให้สะอาด มีอากาศถ่ายเทได้สะดวก มีขนาดเหมาะสมและเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน ควรจัดเวชภัณฑ์ประจำห้องพยาบาลอย่างเพียงพอ จัดระบบการนำส่งนักศึกษากรณีเกิดอุบัติเหตุรุนแรงสามารถนำนักศึกษาส่งโรงพยาบาลได้อย่างทันท่วงที ควรตรวจร่างกายนักศึกษาประจำปีโดยแพทย์ประจำโรงพยาบาลจังหวัด ทำประกันอุบัติเหตุให้กับนักเรียนนักศึกษาทุกคน จัดทำทะเบียนผู้ให้บริการ ประวัติการรักษา และสถิติการใช้ห้องพยาบาล

5.4 ด้านการจัดสวัสดิการเกี่ยวกับไปรษณีย์ภายในสถานศึกษา คือ ควรจัดตู้เก็บจดหมายให้กับนักศึกษา ควรจัดเจ้าหน้าที่รับจดหมาย ประสานงานกับนักศึกษาในการรับจดหมาย และจัดทำทะเบียนนำส่งไปรษณีย์

5.5 ด้านการดูแลความประพฤติของนักศึกษาในหอพัก คือ ควรจัดทำทะเบียนประวัตินักศึกษาที่พักหอพัก ขอเชิญเจ้าของหอพักแต่ละแห่งร่วมปรึกษาหารือ กำหนดแนวทางในการดูแลนักศึกษาร่วมกัน พร้อมทั้งขอข้อมูลนักศึกษา ควรประสานงานกับผู้ปกครองให้ติดตามและเยี่ยมเยียนบุตรคนอย่างสม่ำเสมอ ตั้งคณะกรรมการตรวจหอพักร่วมกับสารวัตรนักเรียนเยี่ยมเยียนอย่างสม่ำเสมอ กรณีพบนักศึกษาในหอพักประพฤติตนไม่เหมาะสมสามารถดำเนินการกล่าวตักเตือนและลงโทษตามระเบียบ

อภิปรายผล

การศึกษารูปแบบการจัดกิจกรรมนักศึกษาของสถาบันอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในทศวรรษหน้า ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับงานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน งานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา งานโครงการพิเศษ งานปกครองและงานสวัสดิการพยาบาลและหอพัก มีประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. การจัดการให้คำปรึกษาและแนะแนวอาชีพ ผู้เชี่ยวชาญเสนอให้สถาบันการศึกษาดำเนินการประชาสัมพันธ์ จัดตั้งอำนวยการบริการและให้คำปรึกษาทั้งทางตรงและทางอ้อม รวมทั้งประสานงานการแก้ปัญหากับผู้ปกครอง และจัดบริการการแนะแนวอาชีพโดยการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ตามกำหนดปฏิทินการแนะแนวการพัฒนาบุคลิกภาพนักศึกษา ทั้งนี้เพราะการประชาสัมพันธ์มีความจำเป็นในการดำเนินงานทุกประเภท ดังที่ Cutlip (1995) ได้ให้คำนิยามว่า “ประชาสัมพันธ์ คือ การติดต่อ เผยแพร่ ข่าวสาร ความรู้ของหน่วยงานให้ประชาชนทราบ ขณะเดียวกันก็เป็นการตรวจสอบความคิดเห็น ความรู้สึกนึกคิดและความต้องการของกลุ่มชนเหล่านี้ ด้วยการสนับสนุนและสร้างประโยชน์ร่วมกันกับกลุ่มชน ทั้งยังช่วยให้หน่วยงานปรับตัวให้ประสานกับแนวความคิดของสังคมได้ด้วย” ซึ่งเป็นเช่นนั้นเพราะว่าการประชาสัมพันธ์ก็คือการสื่อสารประเภทหนึ่งที่เชื่อมโยงผู้คนเข้าด้วยกันและมีจุดมุ่งหมายสูงสุดให้คิดเหมือนกัน เข้าใจตรงกัน ปฏิบัติอย่างเดียวกัน เชื่อในสิ่งเดียวกันซึ่งจุดมุ่งหมายสูงสุดดังกล่าว จะเกิดขึ้นได้ต้องมาจากความเข้าใจอันดีที่มีต่อกันทั้งสองฝ่าย การจัดกิจกรรมแนะแนวการให้คำปรึกษาของสถาบันอาชีวศึกษาก็เช่นกัน ต้องประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องทราบในส่วนของการแนะแนวอาชีพ ซึ่งทั้งนี้เพราะว่าการแนะแนวอาชีพเป็นกระบวนการ ช่วยเหลือบุคคลให้รู้จักตนเอง และได้ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพเพื่อจะได้ตัดสินใจเลือกอาชีพได้อย่างเหมาะสม และประสบความสำเร็จในอาชีพที่เลือกนั้น สามารถทำประโยชน์ให้แก่ตนเองและประเทศชาติ (Super, 1974, p. 7) ตามนโยบายของกรมอาชีวศึกษา ปฏิบัติตามระเบียบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2529 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2537 ในการจัดดำเนินงานด้านแนะแนวอาชีพและ

จัดหางาน มีการจัดกิจกรรมสนับสนุน เช่น การเชิญวิทยากรจากบริษัทให้ความรู้แก่นักเรียน นักศึกษา ให้คำแนะนำแนวการศึกษาพร้อมทั้งการประกอบอาชีพ ซึ่งในปัจจุบันองค์กรต่างๆ มีทรัพยากรองค์การ (Organization's Resources) ที่สำคัญที่องค์กรใช้ไปในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุกรา สุขบุญมาก (2543, หน้า 102) พบว่า การบริการปรึกษาที่มีคุณภาพทั้งการปรึกษารายบุคคลและรายกลุ่มแก่นักศึกษา ทั้งด้านการศึกษา ด้านอาชีพ ด้านส่วนตัวและสังคมช่วยให้นักศึกษาสามารถวางแผนการศึกษา การประกอบอาชีพได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Dunn (1994) พบว่า การจัดสภาพแวดล้อมด้านการบริการและการให้คำปรึกษาที่ีจะช่วยให้นักศึกษาประสบผลสำเร็จด้านการเรียน

การบริการจัดหางานและฝึกงาน ผลการวิจัยพบว่าผู้เชี่ยวชาญเสนอให้สถาบันการศึกษา ดำเนินการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับอาชีพ แหล่งงาน ตลาดแรงงาน ติดต่อประสานงานกับ สถานประกอบการ เพื่อการฝึกงานและจัดหางานของนักศึกษาโดยตรงและนักศึกษามีส่วนร่วมในการเลือกสถานประกอบการที่ได้มาตรฐาน จัดกิจกรรมนักศึกษาฝึกงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ จัดกิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพของนักศึกษาให้หลากหลาย จัดสรรทุนเพื่อการศึกษาและประกอบอาชีพตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด และติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน ทั้งนี้เพราะว่านักเรียน จำเป็นต้องได้รับสารสนเทศเกี่ยวกับอาชีพและตลาดแรงงาน เพื่อนำมากำหนดสิ่งที่ตนชอบได้อย่างเหมาะสมถูกต้องและเพื่อการตัดสินใจด้านการศึกษา การฝึกอบรมและโอกาสในการได้งานทำ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2544, หน้า 63) สอดคล้องกับ ทอเรเซน และอีวาร์ด (Thoresen & Ewart, 1978) ได้จัดทำรายการจุดประสงค์ในการให้คำปรึกษาด้านอาชีพเป็นรายบุคคล ดังต่อไปนี้

- 1) เพื่อให้เห็นลักษณะทั่วไปและขอบข่ายการตัดสินใจที่นักเรียนต้องปฏิบัติและเห็นจุดหมายที่นักเรียนมุ่งจะทำให้สำเร็จ
- 2) เพื่อให้นักเรียนสำรวจตนเองและสภาพแวดล้อมของตน
- 3) เพื่อให้ นักเรียนมีความเข้าใจที่ถูกต้องมากขึ้นในเรื่องความต้องการ ความสนใจและความสามารถต่าง ๆ ของตน
- 4) เพื่อให้ นักเรียนประเมินผลและปฏิบัติตนก้าวหน้าไปจนบรรลุจุดหมายตน อีกทั้ง พฤติกรรมที่คาดหวังให้นักเรียนมีในกระบวนการให้คำปรึกษาดังนี้

- 1) เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่อ้างเหตุผลเข้าข้างตนเอง และความเชื่อส่วนตนอันเนื่องมาจากความเข้าใจผิดที่สืบเนื่องต่อกันมา
- 2) ปรับโครงสร้างสภาพแวดล้อมของตนเองเสียใหม่ เพื่อให้มีพฤติกรรมที่เหมาะสม

จากผลการวิจัยของ คาราร์คน์ ธรรมานุชิต (2540, บทคัดย่อ) พบว่าควรมีการประชาสัมพันธ์ กิจกรรมต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกวิทยาลัยอย่างทั่วถึง ตลอดจนควรมีการประเมินเพื่อ การปรับปรุงการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ สำหรับในการงานพัฒนาบุคลิกภาพและวินัยนักศึกษา ควรมีหัวหน้าที่เข้มแข็ง ประสานงานกับอาจารย์และนักศึกษาได้ดี ซึ่งผลการวิจัยของ ประสิทธิ์ สุรศิลป์ (2538, หน้า 177-184) ด้านงานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน พบว่า คิษย์เก่าไม่ให้ความ

ร่วมมือในการรายงานผลการประกอบอาชีพของตนมายังวิทยาลัย สถานประกอบการในท้องถิ่น มิใช่เพียงพอที่จะรับผู้จบการศึกษา โดยข้อเท็จจริงแล้วสถานศึกษาส่วนใหญ่ยังประสบปัญหา ด้านการฝึกงานของนักเรียนนักศึกษา และปัญหาอาจารย์แนะแนวไม่มีเวลา

2. การจัดกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา ผู้เชี่ยวชาญเสนอให้จัดตั้งชมรมตามระเบียบขั้นตอน และตามความต้องการของนักศึกษา โดยกิจกรรมต้องเป็นกิจกรรมที่เป็นประโยชน์แก่สถานศึกษา และท้องถิ่น มีการปลูกฝังค่านิยมคุณธรรมจริยธรรมที่ดีงาม ดำเนินการส่งเสริมด้านกีฬาพลานามัย กิจกรรมนันทนาการ และสนับสนุนองค์ประกอบต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรม ทั้งนี้เพราะดังที่ Frederick (1959, pp. 51-52) ได้กล่าวไว้ว่า กิจกรรมนักศึกษาเป็นกิจกรรมทั้งหลายในสถานศึกษา ซึ่งนักศึกษามีความสนใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรมนั้น ๆ ทั้งนี้ สถานศึกษาจะต้องยอมรับและ สนับสนุนกิจกรรมเหล่านั้นด้วย และการเข้าร่วมในกิจกรรมนี้ไม่มีผลในการพิจารณาเป็นส่วนหนึ่งของผลการศึกษา เช่นเดียวกับ Prakash (1969, pp. 113-114) กล่าวว่ากิจกรรมนักศึกษามีจุดมุ่งหมาย หลักอยู่ 2 ประการ คือ เพื่อพัฒนาบุคลิกและเปลี่ยนแปลงบุคลิกภาพของบุคคล เพื่อส่งเสริม ความรับผิดชอบให้สูงขึ้นและเป็นพลเมืองที่มีประโยชน์ในอนาคต ดังที่ Robbins (1978 อ้างถึงใน ประยูร ศรีประสาธน์, 2523) พูดถึงปรัชญาของกิจกรรมนักเรียนและบันทึกไว้ว่า กิจกรรมนักเรียน เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนที่จัดขึ้นในโรงเรียนโดยมุ่งช่วยเหลือนักเรียนรายบุคคลให้ พัฒนาการในด้านที่เกี่ยวกับความต้องการของตน ซึ่งมีด้วยกันสามลักษณะ คือ ความต้องการ การพัฒนาด้านร่างกาย ซึ่งมีมาแต่กำเนิด เด็กต้องการทำกิจกรรมที่เหมาะสมกับความต้องการนี้ ความต้องการในลักษณะที่สองคือความต้องการพัฒนาการทางด้านอารมณ์ ซึ่งเด็กรายบุคคลก็ ต้องการมีอารมณ์ดี มั่นคง รักคนอื่นและคนอื่นรักเมตตาปรานี และต้องการทำกิจกรรมที่จะให้ได้ พัฒนาการด้านนี้จนสมบูรณ์ ความต้องการลักษณะที่สาม คือ ความต้องการทางสังคมเด็กต้องการ ทำกิจกรรมเพื่อให้เพื่อนยอมรับให้ปรับตัวเข้ากับเพื่อนได้ ให้ชื่อเสียงโด่งดังในบรรดาเพื่อน ๆ ของเขา และปรารถนาทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนเพศเดียวกันหรือต่างเพศ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Abrabamowicz (1986, p. 429) ได้ชี้ให้เห็นว่าการมีส่วนร่วมในกิจกรรม อำนวยคุณประโยชน์ อย่างมากแก่การศึกษาและการพัฒนาการของนักศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ Finley (1968, p. 1269-A) พบว่ากิจกรรมนักศึกษาที่จัดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้เป็นผลดีต่อการบริหารงาน และการประสานงาน เพื่อเป็นการจูงใจครู อาจารย์ นักศึกษา และบุคคลภายนอก ให้เห็น ความสำคัญประโยชน์ของงานกิจการนักศึกษา และเข้าร่วมกิจกรรมที่สถานศึกษาจัดขึ้นควรเน้น เรื่องการประสานงาน ประชาสัมพันธ์โดยนำเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้าช่วย และควรแจ้งข่าวสาร การจัดกิจกรรมของสถานศึกษาไปยังชุมชนรอบ ๆ ด้วย สอดคล้องกับวิจัยของ สุภรา สุขบุญมาก (2543, บทคัดย่อ) พบว่าขอบข่ายของการดำเนินกิจกรรมนักศึกษาควรส่งเสริมสนับสนุนให้

นักศึกษาร่วมกันจัดกิจกรรมตามความต้องการ เพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ ส่งเสริมสนับสนุนให้อาจารย์ นักศึกษาและบุคลากรในสถาบันได้ทำกิจกรรมร่วมกันเพื่อความรัก สามัคคี และภาคภูมิใจในตนเองและสถาบัน ดังที่ คารารัตน์ ธรรมานูจิต (2540, บทคัดย่อ) พบว่า งานองค์การนักศึกษาวิทยาลัยควรจัดสถานที่ดำเนินงานที่เหมาะสม และให้นักศึกษาทุกสาขามีส่วนร่วมและมีบทบาทอันจะนำไปสู่ความสามัคคีของหมู่คณะ

3. งานโครงการพิเศษด้านการจัดกิจกรรมป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ผู้เชี่ยวชาญเสนอให้มีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เรื่องของยาเสพติด ดังคณะกรรมการเครือข่ายเพื่อประสานงานร่วมกันหาแนวทางป้องกันและแก้ไข ขอความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตรวจตราแหล่งมั่วสุม ตรวจสอบสภาพตลอดจนบำบัดผู้ติดยาเสพติด และทำทะเบียนประวัตินักศึกษา ซึ่งเป็นเช่นนี้เพราะว่าแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) ได้ระบุไว้ว่าจะเพิ่มขีดความสามารถในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดและสารเสพติด รวมทั้งการปราบปรามและแก้ไขปัญหาคาใจเด็กเป็นเครื่องมือในการค้า เพิ่มประสิทธิภาพการปราบปรามยาเสพติดและสารเสพติดโดยเฉพาะสารระเหยและยาบ้า โดยการประสานงานปฏิบัติงานด้านการข่าว และด้านการพัฒนาบุคลากร รมรงค์ป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติดและสารเสพติดโดยให้ความรู้แก่เด็ก เยาวชนและประชาชนถึงโทษของยาเสพติด รวมทั้งเผยแพร่กฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดให้กว้างขวาง ตลอดจนสนับสนุนให้ครอบครัว ชุมชน ภาคเอกชนและกลุ่มอาสาสมัครต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหาเสพติดมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับ จงรัก อินทรเสวก และคณะ (2544, หน้า 170) กล่าวว่ากิจกรรมส่งเสริมทางเลือกเพื่อป้องกันปัญหาเสพติดในสถานศึกษาเป็นการจัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนนักศึกษารู้จักใช้เวลาว่างที่มีอยู่ไปในทางสร้างสรรค์และเป็นประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น จากการศึกษาค้นคว้าของ ปัญญา ชื้อสัคย์ (2542, หน้า 110) พบว่าความคาดหวังในการดำเนินการงานโครงการพิเศษ คือ การกำหนดมาตรการเข้มงวดในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด สถานศึกษาควรกำหนดมาตรการรณรงค์และป้องกันอย่างจริงจังเพื่อให้นักเรียนนักศึกษาไกลห่างและเลิกยาเสพติดในที่สุด แนวคิดทิศทางการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา คือ การสร้างความเข้มแข็ง ความต่อเนื่องในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา มีการร่วมมือของบุคลากร ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา พัฒนาระบบการหลักสูตร ผู้สอน วิธีการเรียนการสอนเพื่อป้องกัน รวมทั้งประสานงานกับผู้ปกครองเพื่อขอความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาร่วมกัน

งานโครงการพิเศษด้านการป้องกันการก่อความไม่สงบในสถานศึกษา ผู้เชี่ยวชาญเสนอให้แจ้งระเบียบและข้อตกลงของสถานศึกษาให้กับนักศึกษาทราบ มอบหมายให้ครูอาจารย์ได้อบรมและเป็นที่ปรึกษาอย่างใกล้ชิด มอบหมายให้หัวหน้ากลุ่ม Peer Group ได้ดูแลสมาชิก

ประสานงานกับผู้เกี่ยวข้องในการให้เบาะแสและระงับเหตุ จัดตั้งคณะกรรมการรักษาความสงบเรียบร้อย จัดกิจกรรมที่เสริมสร้างความสามัคคี มีระบบขั้นตอนการแก้ปัญหาความไม่สงบอย่างรอบคอบยุติธรรม เนื่องจากความขัดแย้งระหว่างบุคคลอาจเกิดเนื่องจากบุคคลมีความแตกต่างด้านบุคลิกภาพส่วนตัว เป้าหมาย วิธีการ สถานภาพ การรับรู้และค่านิยมที่แตกต่างกัน แหล่งที่มาของความขัดแย้งคือ 1) ขาดความเข้าใจอันดีต่อกัน 2) ความแตกต่างทางค่านิยมและเป้าหมาย 3) ความแตกต่างด้านวิธีการทำงาน 4) ขาดความร่วมมือ 5) ปัญหาด้านอำนาจหน้าที่ 6) ความผัดหวังหรือโกรธเคือง 7) การแข่งขันทรัพยากรที่มีจำกัด 8) การไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบต่าง ๆ ซึ่งผลของความขัดแย้งเกิดการไม่ลงรอยกันระหว่างสมาชิกและกลุ่มต่าง ๆ ก่อให้เกิดความสามัคคีกันในทางที่ไม่มีเหตุผล และอาจก่อให้เกิดการใช้อารมณ์มากกว่าเหตุผล (นพ ศรีบุญนาท, 2545, หน้า 92-94) ดังนั้นการจัดกลุ่ม Peer Group ดังที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอเป็นแนวทางในการบริหารงานด้านการป้องกันการก่อความไม่สงบ ดังที่ สุใจ ส่วนไพโรจน์ (2545, หน้า 3) ได้กล่าวว่า สัมพันธภาพและปฏิสัมพันธ์ที่มีต่อกันในกลุ่มการปรึกษา จะก่อให้เกิดบรรยากาศของความอบอุ่น ยอมรับซึ่งกันและกัน ความเข้าใจไว้วางใจต่อกันของสมาชิกกลุ่มมีผลต่อความกล้าที่จะเปิดเผยความรู้สึกที่แท้จริงของตนเอง กล้าเผชิญกับปัญหาที่เป็นความทุกข์ใจ กังวลใจให้กลุ่มได้รับรู้ เพื่อนสมาชิกจะให้กำลังใจ ช่วยเหลือสนับสนุนในการจัดการกับปัญหา ผู้นำกลุ่มจะทำหน้าที่เอื้ออำนวย (Facilitate) ให้กระแสดำเนินไปอย่างราบรื่น ให้ผู้รับการปรึกษาได้ใช้ศักยภาพและความสามารถของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ ภายใต้บรรยากาศการยอมรับ ความเข้าใจ และความจริงใจ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปัญญา สดสง่า (2531) ได้ศึกษาเกี่ยวกับวินัยของนักเรียน การประพฤติดวินัย การป้องกันและการแก้ไขตามทัศนะของผู้บริหารและครู โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า วิธีการป้องกันการประพฤติดวินัยของนักเรียนได้ได้แก่การยกย่องเกียรติคุณแก่นักเรียนที่กระทำดี ผลการวิจัยของ Tony (1978, p. 6435A) พบว่าควรใช้ระเบียบวินัยที่เข้มงวดกับนักเรียนที่คิดยาเสพติด ขโมยทรัพย์สินของโรงเรียน พกอาวุธ ก่อความไม่สงบ ทำร้ายร่างกายและไม่ยอมรับการลงโทษ และประชาชนได้ให้ข้อเสนอแนะว่าโรงเรียนควรให้ความสนใจในการวางระเบียบวินัย สำหรับนักเรียนให้ดีขึ้นเพื่อประโยชน์แก่นักเรียนและสังคมต่อไป

4. งานปกครอง ผู้เชี่ยวชาญเสนอให้นักศึกษาได้ตระหนักและทำความเข้าใจเกี่ยวกับกฎระเบียบ กติกา ผู้ปกครอง ครู อาจารย์ ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องร่วมกันดูแลและสอดคล้องพฤติกรรมนักศึกษาให้อยู่ในระเบียบวินัยด้วยความรักและเมตตา เสียสละและพร้อมช่วยกันแก้ปัญหาสร้างจิตสำนึกที่ดีให้เกิดในใจนักศึกษา ยกย่องชมเชยคนดี เมื่อต้องการ ลงโทษต้องเป็นไปด้วยความยุติธรรม มีเหตุผล และปฏิบัติตามระเบียบของสถานศึกษา ดังที่ Skinner (1953) มีแนวคิดว่าการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลค่อนข้างจะถาวร เพราะได้รับการเสริมแรงที่เหมาะสม เทคนิค

การปรับพฤติกรรมใช้การเสริมแรงเชิงบวก เพื่อให้เกิดพฤติกรรมของการทำซ้ำหรือเลิกการกระทำนั้นไป โดยการเสริมแรงทางบวก เช่น รางวัล ชมเชย ทำให้ประสิทธิภาพของการทำงานดีขึ้น ส่งเสริมแรงทางลบ เช่น การลงโทษ ตีตึง เพื่อให้เลิกทำและพัฒนาการงานที่ประสิทธิภาพต่ำ และ Morphet (1959) แนะนำว่า การควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัยนักเรียนชนิดที่มีการลงโทษนี้ จะได้ผลดีต่อเมื่อปฏิบัติตามหลักการดังต่อไปนี้ พึงพิจารณาปัญหา ที่นักเรียนทำผิดวินัยให้กระจ่างชัดก่อนลงโทษ การลงโทษทางวินัยนั้นมิควรประสงค์เพื่อให้เกิด การเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนามาเป็นนิสัยที่พึงปรารถนา การลงโทษทางวินัยจำเป็นต้องนำมาพิจารณาเข้ามาพิจารณาด้วย พึงมองหาสาเหตุที่เด็กทำผิดวินัย และพิจารณาแก้ไขเฉพาะสาเหตุที่เกี่ยวข้องกัน โรงเรียนเท่านั้น ขอความร่วมมือจากผู้ปกครองและชุมชนเข้าร่วมในการแก้ปัญหา ก่อนมีการลงโทษทางวินัยแก่นักเรียน ถ้ามีความจำเป็น ยกย่องชมเชย แก่นักเรียนที่ให้ความร่วมมือกับการแก้ไขปัญหาคความประพฤติผิดระเบียบวินัย ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความร่วมมืออีกต่อไป ควรคำนึงถึงความเหมาะสมของความคิดที่นักเรียนทำกับโทษที่นักเรียนได้รับ ต้องอธิบายให้นักเรียนที่ทำผิดวินัยนักเรียนทราบความผิด ใช้ความคิดและเหตุผลและตัดสินใจลงโทษต้องกระทำเมื่อมีเหตุผลสำคัญ พิจารณาความผิดของนักเรียนในเขตปลอดอคติ เพราะจะช่วยให้เกิดความยุติธรรม ความเหมาะสม ความรู้สึกดี และการให้ความร่วมมือ ลงโทษนักเรียนนั้นต้องไม่กระทำในเวลาที่ยารมณโกรธ การลงโทษต้องไม่เหี้ยมโหดทารุณ สอดคล้องกับปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2542, หน้า 151) ได้ให้หลักทั่วไปในการรักษาระเบียบวินัย คือ การแก้ไขหรือทำโทษควรทำอย่างมีจุดมุ่งหมายและทำเพื่อให้มีการปรับพฤติกรรมที่ดี การแก้ไขควรเป็นการช่วยให้นักศึกษาได้สำนึกผิดและเกิดความละอายที่จะทำผิดอีก ควรส่งเสริมให้ครูและนักศึกษาได้สำนึกผิดและเกิดความละอายที่จะทำผิดอีก ควรส่งเสริมให้นักศึกษาปกครองตนเองตามระบอบประชาธิปไตย การลงโทษควรอยู่ในสถานะพอประมาณและเป็นสิ่งที่รับและปฏิบัติได้ การลงโทษควรจะนำไปสู่พฤติกรรมที่พึงปรารถนา และการลงโทษควรจะทำด้วยความรอบคอบและยุติธรรมกับทุกฝ่าย หากจะใช้พิจารณาในรูปของคณะกรรมการรับรู้และพิจารณาตัดสิน จากผลการวิจัยของ คารารัตน์ ธรรมานุชิต (2540, บทคัดย่อ) พบว่าควรมีบทลงโทษทางวินัยที่เคร่งครัดตลอดจนมีการสอดคล้องดูแลพฤติกรรม การผิดระเบียบของนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอและเคร่งครัด สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปัญญา สัตย์เชื้อ (2542, หน้า 110) พบว่า การดำเนินงานด้านการปกครอง คือ การเข้มงวดการแต่งกายนักเรียน นักศึกษาในสถานศึกษา ครูอาจารย์ทุกคนคือผู้ปกครองมีหน้าที่ดูแล อบรมเรื่องความประพฤติ การแจ้งระเบียบข้อบังคับข้อกำหนดให้นักเรียนนักศึกษาทราบ

5. งานสวัสดิการพยาบาลและหอพัก ผลการวิจัยพบว่า ผู้เชี่ยวชาญเสนอให้มีการจัดสวัสดิการน้ำดื่มในสถานศึกษาให้ทั่วถึง เพียงพอ สะอาดได้มาตรฐาน สวัสดิการด้านอาหารต้องสะอาดถูกหลักโภชนาการ สถานที่รับประทานอาหารและผู้นำถูกสุขลักษณะ มีคณะกรรมการ

ดูแลควบคุม และจัดทำทะเบียนร้านอาหาร ด้านสวัสดิการพยาบาลควรจัดเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ทักษะคอยให้บริการการรักษายาบาล ห้องพยาบาลได้มาตรฐาน มีเวชภัณฑ์เพียงพอ มีระบบการนำส่งโรงพยาบาลอย่างทันทั่วทั้ง มีการทำประกันให้นักศึกษา ตรวจสอบสุขภาพประจำปี และทำทะเบียนประวัติ การจัดสวัสดิการเกี่ยวกับไปรษณีย์ภัณฑ์ จัดให้มีเจ้าหน้าที่รับส่งจดหมาย จัดตู้เก็บจดหมาย มีทะเบียนนำส่งเป็นระบบ ดังคำนิยามของ สุรางค์ โค้วตระกูล (2545, หน้า 158-159) กล่าวว่า สวัสดิการคือการดำเนินการของฝ่ายบริหารในสถานประกอบการที่จัดขึ้นเองหรือปฏิบัติตามกฎหมาย เพื่อให้พนักงานมีความสุขสบาย มีความปลอดภัยและมีคุณภาพชีวิตที่ดี สวัสดิการมีความสำคัญคือเสริมปัจจัยสี่ สิ่งที่เป็นที่สุขของมนุษย์ สวัสดิการจัดการเรื่องอาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย และยารักษาโรค เป็นสิ่งจำเป็นที่สุดในการครองชีวิตของมนุษย์ ดังที่ Maslow (1987) แบ่งความต้องการพื้นฐานออกเป็น 5 ประเภท ซึ่งความต้องการสรีระหรือความต้องการทางร่างกายถือเป็นความต้องการพื้นฐาน สอดคล้องกับ ธีรวิทย์ ประทุมพรรัตน์ (2534, หน้า 116) ได้กล่าวว่า การจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียนที่จัดทำขึ้นในลักษณะของการบริการนักเรียน เพื่อป้องกันมิให้สุขภาพอนามัยเสื่อมโทรม เพื่อรักษาสุขภาพอนามัยที่เกิดขึ้นกับนักเรียน และเพื่อพัฒนาสุขภาพอนามัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และ Stoops (1975 อ้างถึงใน ประยูร ศรีประสาธน์, 2523) อธิบายว่า การจัดบริการอาหารกลางวัน (Lunch Service) มีวัตถุประสงค์สำคัญ ๆ คือ เพื่อให้ให้นักเรียนทุกคนได้รับบริการอาหารกลางวันที่มีคุณภาพสูง ถูกหลักโภชนาการ เพื่อให้ให้นักเรียนทุกคนได้ประหยัดเงิน อาหารกลางวันในราคาถูกที่ เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับนักเรียนที่ไม่ต้องออกไปซื้ออาหารกลางวันนอกโรงเรียนรับประทานให้ เพื่อป้องกันโรคขาดสารอาหารเพราะรับประทานอาหารชนิดทุโภชนาการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศุภรา ภูษณุมาก (2543, บทคัดย่อ) พบว่าบริการหอพักควรจัด สิ่งอำนวยความสะดวกและให้บริการที่พักอาศัย ที่มีความสะอาด สะดวก สบาย และปลอดภัย บริการอาหารและการจัดจำหน่ายอาหาร ควรมีสถานที่รับประทานอาหารที่สะอาด สบาย และถูกสุขอนามัย ได้รับบริการที่รวดเร็ว และมีอาหารเพียงพอกับความต้องการของนักศึกษาและบุคลากรของสถาบัน สามารถเลือกรับประทานอาหารที่หลากหลาย มีคุณภาพดี มีความสะอาดในราคายุติธรรม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

จากการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับ รูปแบบการจัดกิจการนักศึกษาของสถาบันอาชีวศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ทั้ง 5 งาน มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. งานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน ควรจัดบุคลากรด้านงานแนะแนวโดยตรง ที่มีความรู้ครบถ้วนทั้งศาสตร์และศิลป์ รับผิดชอบโดยตรงเกี่ยวกับงานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน

ควรสร้างความร่วมมือกับทุกฝ่ายเพื่อได้ข้อมูลเชิงลึกของแต่ละรายวิชาชีพ เพื่อให้นักศึกษา
ได้มีฐานข้อมูลที่เป็นความจริง สามารถนำมาใช้ในการตัดสินใจต่อวิชาชีพที่ตนได้เรียนรู้มา
การจัดการประชาสัมพันธ์การบริการแนะแนวอาชีพและจัดหางาน

2. งานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา ควรจัดกิจกรรมที่มีความหลากหลาย ทันยุคสมัยที่
เปลี่ยนแปลงไป อยู่ในศีลธรรมอันดีงาม ที่สามารถสร้างความสามัคคี และก่อให้เกิดประ โยชน์สูงสุด
แก่นักศึกษา สถาบัน และประเทศชาติได้

3. งานโครงการพิเศษ ควรมีสร้างความสัมพันธ์ระหว่างครู อาจารย์ คิษย์ และผู้ปกครอง
ให้เข้มแข็ง เน้นการสื่อสารให้ทราบพิษภัยของยาเสพติด ปกป้องจิตสำนึกของการเป็นคนดีของสังคม
และสร้างกิจกรรมนันทนาการต่าง ๆ เชื่อมความสามัคคีระหว่างสถาบัน

4. งานปกครอง ควรมีระเบียบวินัย กฎกติกาของสถาบันการศึกษาเป็นบรรทัดฐานใน
การอยู่ร่วมกัน โดยครูอาจารย์ต้องเป็นแบบอย่างที่ดี และใช้หลักความเมตตากรุณาต่อนักศึกษา

5. งานสวัสดิการพยาบาลและหอพัก ควรสร้างหอพักภายในวิทยาลัยให้นักศึกษา
ที่สะอาด ราคาประหยัด และปลอดภัย เพื่อเอื้อต่อการศึกษาล่าเรียน

6. บุคลากรที่มีบทบาทด้านกิจการนักเรียนนักศึกษาของสถาบันอาชีวศึกษาต้องให้
ความสำคัญอย่างจริงจังและจริงใจ เพราะกิจการนักศึกษาเป็นเรื่องสำคัญในการพัฒนาศักยภาพของ
นักศึกษา เกิดการพัฒนาไปได้อย่างเต็มที่ทุกด้าน ฉะนั้นบุคคลสำคัญลำดับแรกในสถาบันคือ
ผู้บริหาร ต้องทุ่มเทให้ความเอาใจใส่อย่างจริงจัง เพื่อเป็นแบบอย่างของบุคลากรในโรงเรียน

7. การจัดสรรงบประมาณ ในการจัดกิจการนักศึกษาของสถาบันอาชีวศึกษา สภาพปัจจุบัน
ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากส่วนกลาง ในสภาพความเป็นจริงระบบราชการมีขั้นตอนมาก
ทำให้การดำเนินการของหน่วยงานระดับล่างเป็นไปอย่างล่าช้า ควรมีการกระจายอำนาจทางการศึกษา
เข้ามาใช้ให้เกิดประโยชน์ เพื่อสอดคล้องกับกระแสความต้องการของประชาชน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยได้ข้อค้นพบที่เป็นประโยชน์สำหรับการวิจัยแบบใช้เทคนิค
เดลฟาย จึงนำมาเสนอแนะ ดังนี้

1. ควรศึกษาค้นคว้าเฉพาะด้านในกิจการนักศึกษาของสถาบันอาชีวศึกษา ได้แก่
งานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน งานกิจกรรมนักศึกษา งานโครงการพิเศษ งานปกครอง และ
งานสวัสดิการพยาบาลและหอพัก เพื่อทราบรูปแบบได้ชัดเจน ซึ่งเป็นประโยชน์ในการพัฒนา
งานกิจการนักศึกษา

2. ควรนำผลงานวิจัยครั้งนี้ทดลองใช้ปฏิบัติจริงกับสถาบันการอาชีวศึกษา เพื่อศึกษาผล

3. ควรศึกษาค้นคว้าปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการบริหารงานของกิจการนักศึกษา